

Seat No. : _____

DL-101

December-2013

B.Com. (Sem.-I)

CC – 101 : Fundamentals of Business Economics – I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) રોબિન્સે આપેલી અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યાની ટીકાત્મક રીતે ચર્ચા કરો. 6
Critically discuss the definition of Economics given by Prof. Robbins.
અથવા/OR
પ્રો. સેમ્યુલસને આપેલી વિકાસલક્ષી વ્યાખ્યા સમજાવો.
Discuss the growth oriented definition of Economics given by Prof. Samuelson.
- (b) તુષ્ટિગુણનો ખ્યાલ સમજાવો. 4
Explain the concept of utility.
અથવા/OR
વસ્તુના પ્રકારો ટૂંકમાં સમજાવો.
Explain briefly the types of Goods.
- (c) એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર અને સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો. 4
Clarify the concept of Micro and Macro Economics.
અથવા/OR
સંપત્તિ અને નાણાંનો ખ્યાલ સમજાવો.
Explain the concept of Money and Wealth.
2. (a) માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાનો ખ્યાલ વર્ણવો. 6
Describe the concept of price elasticity of demand.
અથવા/OR
માંગને નક્કી કરતાં પરિબલો વિગતે રજૂ કરો.
Explain the determinants of demand in detail.
- (b) ગ્રાહકના અધિક સંતોષ વિશે ટૂંકી નોંધ લખો. 4
Write a short note on consumer's surplus.
અથવા/OR
માંગની પ્રતિ મૂલ્યસાપેક્ષતાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
Clarify the meaning of cross elasticity of demand.
- (c) અવેજી અસરનું અર્થઘટન કરો. 4
Clarify the meaning of substitution effect.
અથવા/OR
હલકી વસ્તુઓનો ખ્યાલ સમજાવો.
Explain the concept of inferior goods.

3. (a) परिवर्तनशील साधन प्रमाणानो नियम समजावो. 6
 Explain the law of variable proportion.
अथवा/OR
 सरैराश भर्य (AC) अने सीमांत भर्य (MC)नो ज्याल स्पष्ट करो. AC अने MC वर्येनो संबंघ यर्यो.
 Clarify the concept of Average Cost and Marginal Cost. Discuss the relationship between AC and MC.
- (b) समउत्पादन रेखाना लक्षणो जशावो. 4
 Give the characteristics of Iso-quants curve.
अथवा/OR
 सरैराश आवक अने सीमांत आवकना ज्याल वर्णवो.
 Describe the concept of Average Revenue and Marginal Revenue.
- (c) उत्पादन शक्यता रेखानो ज्याल स्पष्ट करो. 4
 Clarify the concept of Production Possibility Curve.
अथवा/OR
 वैकल्पिक भर्यनो अर्थ आपो.
 Give the meaning of Opportunity Cost.
4. (a) ईजारायुक्त उरीफाईनां लक्षणो वर्णवो. 6
 Describe the characteristics of Monopolistic Competition.
अथवा/OR
 किंमत भेदभाव क्यारे शक्य अने नफाकारक अने ?
 When is price discrimination possible and profitable ?
- (b) भांयावाणी मांगरेखानो ज्याल समजावो. 4
 Explain the concept of Kinked Demand curves.
अथवा/OR
 पूर्ण उरीफाईनां लक्षणो जशावो.
 Give the characteristics of Perfect Competition.
- (c) लादण विशे टूंडी नोंध लपो. 4
 Write a short note on Dumping.
अथवा/OR
 जोडाणयुक्त अल्प उस्तक ईजारा विशे टूंडी नोंध लपो.
 Write a short note on Collusive Oligopoly.
5. नीचे आपेलां विकल्पोमांथी योग्य विकल्प पसंद करी उत्तर आपो : 14
 Choose the appropriate answer from the option given under :
 (1) भांयावाणी मांगरेखानुं प्रतिमान (Model) रजू कर्यु
 (a) स्टीग्लर (b) ओमल
 (c) चेम्बरलीन (d) पाउल स्वीजी
 The kinked demand curve model is given by
 (a) Stigler (b) Baumol
 (c) Chamberlin (d) Paul Sweezy

- (2) વેચાણ ખર્ચ તે ખર્ચ છે જે
- (a) પુરવઠાને માંગને અનુરૂપ કરે છે. (b) માંગને પુરવઠાને અનુરૂપ કરે છે.
(c) ઉત્પાદનને માંગને અનુરૂપ કરે છે. (d) એકપણ નહીં

Selling cost are the costs which

- (a) adjust supply to demand (b) adjust demand to supply
(c) adjust production to demand (d) neither
- (3) સીમાંત આવક શોધવા માટે કયું સૂત્ર છે ?

- (a) $MR = P \times e$ (b) $MR = \frac{P}{e}$
(c) $MR = P \left(\frac{e-1}{e} \right)$ (d) $MR = P \left(\frac{e}{e-1} \right)$

જ્યાં $MR =$ સીમાંત આવક $e =$ માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાંક, $P =$ સરેરાશ આવક = ભાવ

Which formula is used to find out MR ?

- (a) $MR = P \times e$ (b) $MR = \frac{P}{e}$
(c) $MR = P \left(\frac{e-1}{e} \right)$ (d) $MR = P \left(\frac{e}{e-1} \right)$
- (4) કયા બજારમાં એક પેઢી ભાવ સ્વીકારનાર છે ?
- (a) ઈજારો (b) અલ્પહસ્તક ઈજારો
(c) પૂર્ણ હરીફાઈ (d) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈ

In which of the following markets, a firm is a price taker ?

- (a) Monopoly (b) Oligopoly
(c) Perfect Competition (d) Monopolistic Competition
- (5) ઈજારાની પેઢીની માંગરેખા

- (a) X-અક્ષને સમાંતર (b) ઋણ ઢાળવાળી
(c) ધન ઢાળવાળી (d) Y-અક્ષને સમાંતર

Demand curve facing a monopoly firm is

- (a) parallel to X-axis (b) downward sloping
(c) Upward sloping (d) parallel to Y-axis
- (6) કયા કિસ્સામાં, બધા જ ખર્ચો અસ્થિર છે ?

- (a) મધ્યમ સમય ગાળામાં (b) ટૂંકા સમય ગાળામાં
(c) લાંબા સમય ગાળામાં (d) બધા જ સમય ગાળામાં

In which case, all costs are variable ?

- (a) Medium term (b) Short run
(c) Long run (d) in all time period

- (7) અર્થશાસ્ત્રમાં, ટૂંકા સમય ગાળામાં

- (a) એક જ સાધન અસ્થિર/પરિવર્તનશીલ
(b) બધા જ સાધનો સ્થિર
(c) બધા જ સાધનો પરિવર્તનશીલ (અસ્થિર)
(d) એકપણ નહીં

In Economics, short run refers to

- (a) only one factor variable (b) all factors fixed
(c) all factors variable (d) neither

(8) ગ્રાહકના અધિક સંતોષનો ખ્યાલ રજૂ કર્યો

- (a) પાઉલ સ્વીઝી (b) માર્શલ
(c) ચેમ્બરલીન (d) સ્ટીગ્લર

The concept of consumer's surplus is given by

- (a) Paul Sweezy (b) Marshall
(c) Chamberlin (d) Stigler

(9) ગિફન વસ્તુઓ છે

- (a) પ્રતિષ્ઠામૂલક વસ્તુઓ (b) મૂડી વસ્તુઓ
(c) અશ-આરામની વસ્તુઓ (d) હલકી વસ્તુઓ

Giffen goods are

- (a) Prestige goods (b) Capital goods
(c) Luxury goods (d) Inferior goods

(10) અર્થશાસ્ત્રની કલ્યાણલક્ષી વ્યાખ્યા રજૂ કરનાર અર્થશાસ્ત્રી

- (a) માર્શલ (b) રોબિન્સ
(c) સેમ્યુલસન (d) બોમલ

The economist who presented welfare oriented definition of economics

- (a) Marshall (b) Robbins
(c) Samuelson (d) Baumol

(11) આર્થિક સમસ્યાનું મૂળ છે

- (a) લક્ષ્ય (b) લોભ
(c) સાધનો (d) અછત

The root cause of economic problem

- (a) Ends (b) Greed
(c) Means (d) Scarcity

(12) માંગના નિયમ અનુસાર કિંમત અને માંગ વચ્ચેનો સંબંધ _____

- (a) ધનાત્મક (b) વ્યસ્ત
(c) પ્રત્યક્ષ (d) એકપણ નહીં

According to the law of demand, the relation between price and demand is

- (a) positive (b) inverse
(c) direct (d) neither

(13) ઉત્પાદન વિધેય એટલે

- (a) સાધન પ્રમાણ અને ઉત્પાદન પ્રમાણ વચ્ચે સંબંધ
(b) ઉત્પાદન અને વેચાણ આવક વચ્ચેનો સંબંધ
(c) ઉત્પાદન અને કિંમત વચ્ચેનો સંબંધ
(d) સાધન પ્રમાણ અને સીમાંત ખર્ચ વચ્ચેનો સંબંધ

Production function means

- (a) Relation between factor amount and output
(b) Relation between production and sales revenue
(c) Relation between production and price
(d) Relation between factor amount and marginal cost

(14) નીચેનામાંથી કયું લક્ષણ ઈજારાયુક્ત હરીફાઈનું નથી ?

- (a) વિકેતાઓની વિશાળ સંખ્યા (b) ગ્રાહકોની વિશાળ સંખ્યા
(c) સમાનગુણી વસ્તુ (d) મુક્ત પ્રવેશ

Which of the following is not a characteristic of monopolistic competition ?

- (a) Large number of sellers (b) Large number of buyers
(c) Homogenous product (d) Ease of Entry